

Evropska
komisija

IZKORIŠČANJE POTENCIALA NADARJENIH POSAMEZNIKOV V EVROPSKIH REGIJAH

Januar 2023

Kakšni so izzivi?

82 regij EU (približno 30 % prebivalstva EU) so prizadeli:

hitro zmanjševanje delovne sile,

majhen delež prebivalstva z visoko izobrazbo,

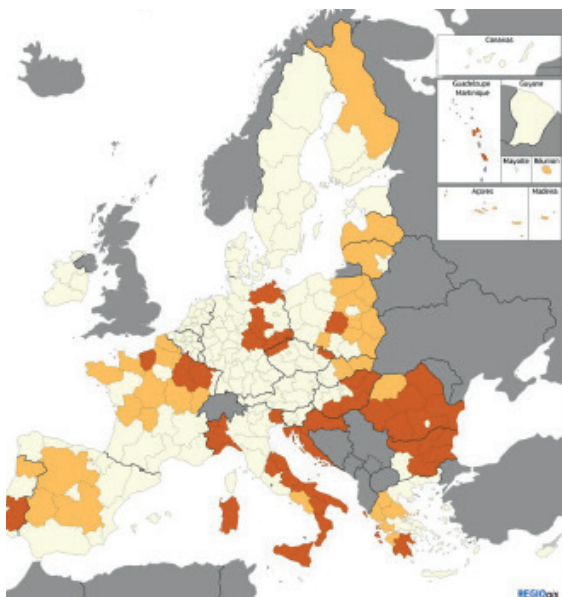

odhod mladih.

Delovno sposobno prebivalstvo:

- se je v EU od leta **2015** do leta **2020** zmanjšalo za **3,5** milijona oseb,
- po pričakovanjih se bo do leta **2050** to število zmanjšalo še za dodatnih **35** milijonov.

Tveganje, da bo stagnacija privedla do pasti nerazvoja talentov (nezadostno število kvalificiranih delavcev za izravnavo posledic demografskega prehoda)

Regije, kjer se delež delovno sposobnega prebivalstva zmanjšuje, delež prebivalstva s terciarno izobrazbo pa je nezadosten, ter regije, kjer je prisotna negativna mobilnost prebivalstva v starosti od 15 do 39 let

Kategorija

- Zmanjševanje delovno sposobnega prebivalstva in nezadosten delež prebivalstva s terciarno izobrazbo
- Odhod posameznikov v starosti od 15 do 39 let
- Druge regije

Vir: podatki Eurostata

Spodbuda za nadarjene posameznike EU:

Kako bo „mehanizem za spodbujanje talentov“ podpiral regije?

1. **Nov pilotni** projekt v letu 2023 bo **regijam** pomagal razvijati in izvajati strategije za usposabljanje, privabljanje in zadržanje nadarjenih posameznikov.

2. **Nova pobuda „Pametno prilagajanje regij na demografski prehod“** bo regije podprla pri obravnavanju demografskega prehoda na lokalni ravni.

3. Podpora **Instrumenta za tehnično podporo** (TSI) pri obravnavanju zmanjševanja delovno sposobnega prebivalstva in pomanjkanja spretnosti.

4. **Neposredna finančna pomoč** iz naslova programov kohezijske politike za spodbujanje inovacij in priložnosti pri ustvarjanju delovnih mest za visoko usposobljene posameznike.

5. **Nov razpis za inovativne ukrepe v okviru „Evropske pobude za mesta“**, da se preizkusijo rešitve, ki temeljijo na posameznih lokacijah in so jih oblikovala mesta za razvoj, zadržanje ali privabljanje nadarjenih posameznikov.

6. **Usmerjanje pobud EU**, da se zainteresirane regije obvestijo o politikah EU na področju raziskav in inovacij, izobraževanja ter mobilnosti mladih.

7. **Izmenjava izkušenj in razširjanje dobrih praks.**

8. **Izboljšanje analitičnega znanja**, da se podprejo politike o regionalnem razvoju in migracijah, ki temeljijo na dokazih.

Demografsko poročilo:

Demografski trendi v EU

- 1** Delež **zaposlenih, ki v EU dela od doma**, je poskočil, in sicer je v letu 2019 od doma delala **vsaka sedma oseba**, v letu 2020 pa že **vsaka peta oseba**. V letu 2021 je od doma delala že skoraj vsaka četrta oseba.

- 2** Do leta **2050** bo delež **prebivalstva v starosti 65 let ali več** znašal okrog 30 %, medtem ko trenutno znaša okrog 20 %.

- 3** Po padcu pričakovane življenjske dobe med pandemijo COVID-19 se je ponovno vzpostavilo njeno postopno podaljševanje. V letu 2021 je bila **pričakovana življenjska doba** v EU za ženske ocenjena na **82,8 leta**, za moške pa na **77,2 leta**.

- 4** **Število gospodinjstev** še naprej raste, medtem ko se povprečna velikost gospodinjstev še naprej zmanjšuje. Najhitreje se je povečevalo število enoosebnih gospodinjstev, ki jih je leta 2021 več kot 70 milijonov.

- 5** Leta 2020 je bila povprečna **stopnja rodnosti 1,5**, kar je precej pod vrednostjo **2,1**, ki je potrebna za ohranjanje stabilnega števila prebivalcev.

- 6** Delež **Evropejcev v svetovnem prebivalstvu se zmanjšuje** in bo leta 2070 predstavljal le še okrog **4 %** svetovnega prebivalstva, medtem ko danes znaša 6 %.

